

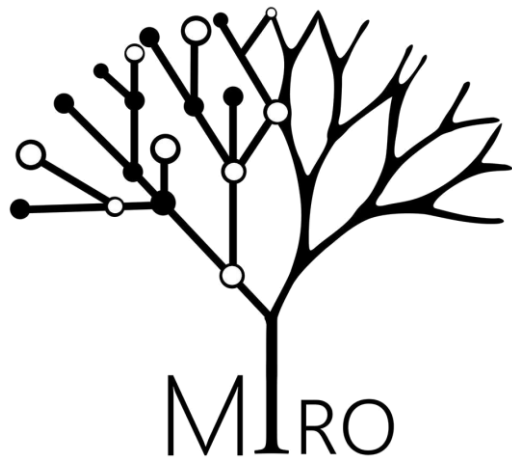
HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

MTÜ Miro 2017

Psühholoogia valikkursus gümnaasiumile

Kes me oleme?

- MTÜ Miro
- Uuenenud praktilise suunitlusega psühholoogia valikkursus
- Hetkel piloteeritakse õppekava ja sellega koos olevat õppeprotsessikirjeldust
- Koostöö: Haridus- ja Teadusministeerium, psühholoogia õpetajad ja koolipsühholoogid, erialaorganisatsioonid, eksperdid, õpilased

Uue õppekava rõhuasetused

- Huvidest lähtuv
- Rõhutab muutunud õpikäsitust
- Peab silmas tänapäevaseid ootuseid pädevustele
- Koondab palju põnevaid ja vabalt kasutatavaid materjale
- Toetab tervikliku, teisi arvestava ning iseseisva inimese kujunemist
- Õpetaja ja õpilaste jaoks paindlik

Uue õppekava ülesehitus

Sissejuhatus - psühholoogiateadus (2h) <i>Mis see on?</i>	1. moodul - tunnetuse ja tegevuse bioloogiline alus (5h) <i>Kuidas ma ehitatud olen?</i>	2. moodul - kognitiivne psühholoogia (5h) <i>Kuidas ma infot vastu võtan ja talletan?</i>	3. moodul - sotsiaal- ja isiksusepsühholoogia (8h) <i>Kuidas ma maailmaga suhestun?</i>	4. moodul - vaimne tervis (2h) <i>Kuidas ma ennast tervena hoian?</i>
	Valikteemad (2h)	Valikteemad (2h)	Valikteemad (2h)	Valikteemad (2h)
Õpitu kinnistamine, kordamine ja hindamine (5h)				

August 2016

Long-term Cognitive and Health Outcomes of School-Aged Children Who Were Born Late-Term vs Full-Term

Main Outcomes and Measures There were a number of measures used, including the average Florida Comprehensive Assessment Test mathematics and reading scores at ages 8 through 15 years; whether a child was classified as *gifted*, defined as a student with superior intellectual development and capable of high performance; poor cognitive outcome, defined as a child scoring in the fifth percentile of test takers or having a disability that exempted him or her from taking the Florida Comprehensive Assessment Test; and Exceptional Student Education placement owing to orthopedic, speech, or sensory impairment or being hospitalbound or homebound.

Results Of 1 536 482 children born in Florida from singleton births from 1994 to 2002 with complete demographic information, 787 105 (51.2%) were male; 338 894 (22.1%) of mothers were black and 999 684 (65.1%) were married at time of birth, and the mean (SD) age for mothers at time of birth was 27.2 (6.2) years. Late-term infants had 0.7% of an SD (95% CI, 0.001-0.013; $P = .02$) higher average test scores in elementary and middle school, 2.8% (95% CI, 0.4-5.2; $P = .02$) higher probability of being gifted, and 3.1% (95% CI, 0.0-6.1; $P = .05$) reduced probability of poor cognitive outcomes compared with full-term infants. These cognitive benefits appeared strongest for children with disadvantaged family background characteristics. Late-term infants were also 2.1% (95% CI, -0.3 to 4.5; $P = .08$) more likely to be physically impaired.

Conclusions and Relevance There appears to be a tradeoff between cognitive and physical outcomes associated with late-term gestation. Children born late-term performed better on 3 measures of school-based cognitive functioning but worse on 1 measure of physical functioning relative to children born full term. Our findings provide longer-run information for expectant parents and physicians who are considering delivery at full term vs late term. These findings are most relevant to uncomplicated, low-risk pregnancies.

Teadlased leidsid seose lapse sünniaja ja intelligentsuse vahel

naine.postimees.ee

JAGA FACEBOOKIS

On kindlaks tehtud, et enneaegselt sündinud lastel võib esineda terviseprobleeme, kuid üsna vähe on uuritud, kuidas mõjub lapsele see, kui ta on ema kõhus ettenähtud ajast kauem.

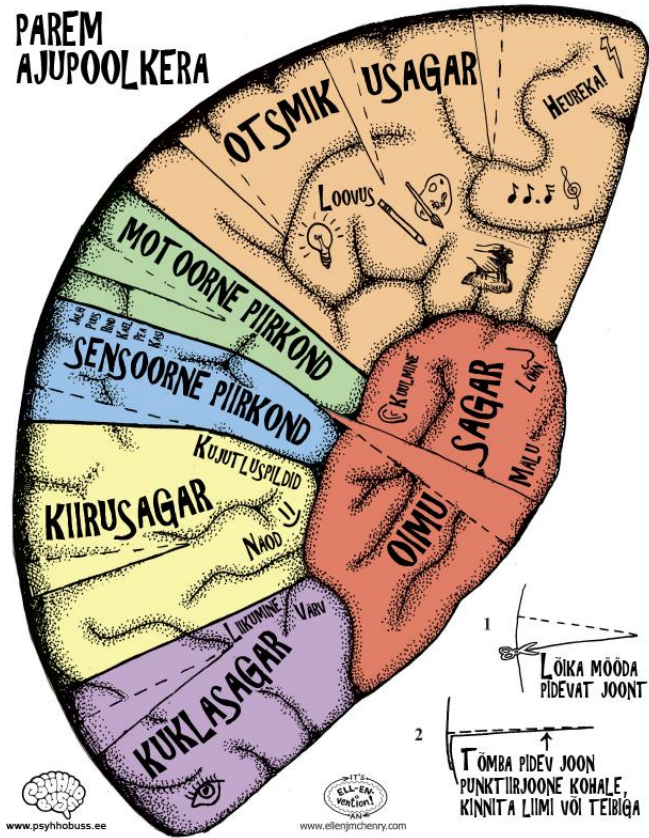
Northwesterni ülikooli teadlased otsustasid seda uurida ja selgus, et need beebid, kes sünnivad pärast arsti poolt määratud tähtaega, on keskmiselt teistest lastest targemad, kirjutab Good Housekeeping.

Teadlased leidsid, et lapsed, kes sündisid näiteks 41. rasedusnädalal, olid kooliikka jõudes teistest lastest intelligentsemad (võrreldes lastega, kes sündisid 39. või 40. rasedusnädalal). Samas on pikemal rasedusel ka üks oluline riskifaktor. Nimelt on leitud, et kui laps on kauem ema kõhus, siis suureneb tal füüsilise puude arenemise oht.

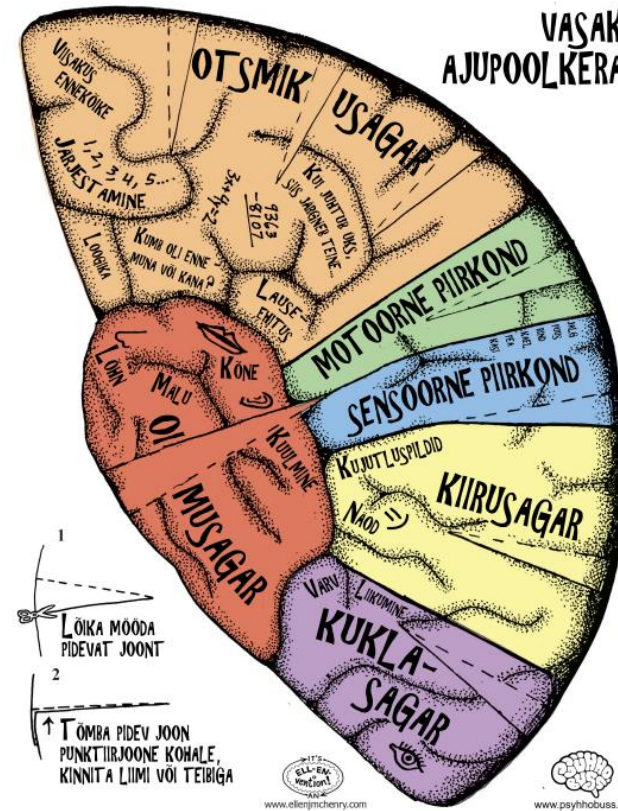
Sissejuhatus - Mis on psühholoogia?

Sissejuhatus - psühholoogiateadus (2h) <i>Mis see on?</i>	1. moodul - tunnetuse ja tegevuse bioloogiline alus (5h) <i>Kuidas ma ehitatud olen?</i>	2. moodul - kognitiivne psühholoogia (5h) <i>Kuidas ma infot vastu võtan ja talletan?</i>	3. moodul - sotsiaal- ja isiksusepsühholoogia (8h) <i>Kuidas ma maailmaga suhestun?</i>	4. moodul - vaimne tervis (2h) <i>Kuidas ma ennast tervena hoian?</i>
	Valikteemad (2h)	Valikteemad (2h)	Valikteemad (2h)	Valikteemad (2h)
Õpitu kinnistamine, kordamine ja hindamine (5h)				

PAREM
AJUPOOLKERA

VASAK
AJUPOOLKERA

Aju müts

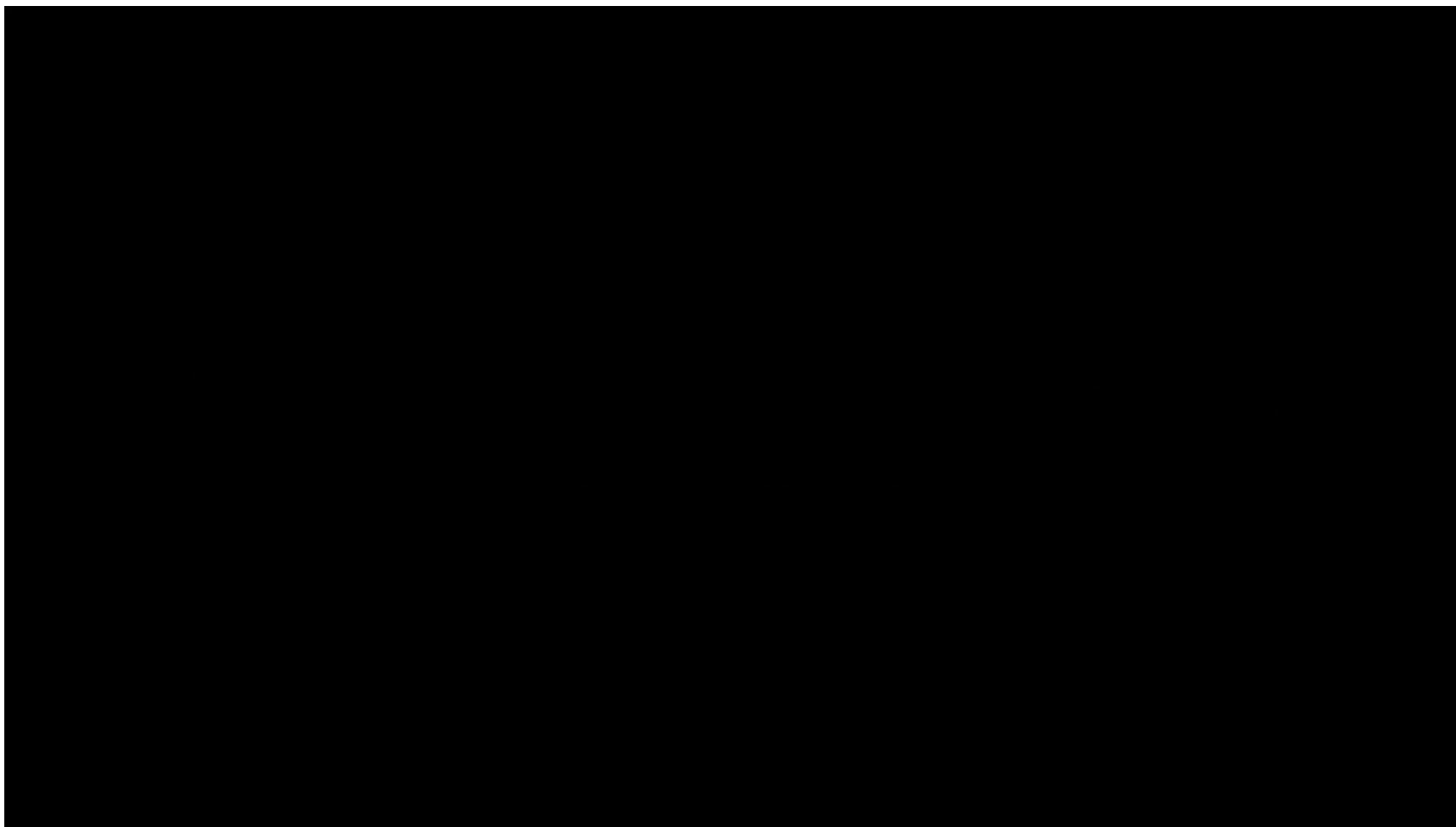
1. Moodul - Kuidas ma ehitatud olen?

Sissejuhatus - psühholoogiateadus (2h) <i>Mis see on?</i>	1. moodul - tunnetuse ja tegevuse bioloogiline alus (5h) <i>Kuidas ma ehitatud olen?</i>	2. moodul - kognitiivne psühholoogia (5h) <i>Kuidas ma infot vastu võtan ja talletan?</i>	3. moodul - sotsiaal- ja isiksusepsühholoogia (8h) <i>Kuidas ma maailmaga suhestun?</i>	4. moodul - vaimne tervis (2h) <i>Kuidas ma ennast tervena hoian?</i>
	Valikteemad (2h)	Valikteemad (2h)	Valikteemad (2h)	Valikteemad (2h)
Õpitu kinnistamine, kordamine ja hindamine (5h)				

Kuidas ma ehitatud olen?

- Inimese närvisüsteem: perifeerne ja kesknärvisüsteem
- Aju ehitus ja funktsioonid
- Meeleelundid ja aistingud
- Psüühiliste häirete bioloogiline alus
- Sõltuvushaigused, sõltuvuslik käitumine
- Psühhotroopsed ained

Kuidas ma infot vastu võtan ja talletan?

2. Moodul – Kuidas ma infot vastu võtan ja talletan?

Sissejuhatus - psühholoogiateadus (2h) <i>Mis see on?</i>	1. moodul - tunnetuse ja tegevuse bioloogiline alus (5h) <i>Kuidas ma ehitatud olen?</i>	2. moodul - kognitiivne psühholoogia (5h) <i>Kuidas ma infot vastu võtan ja talletan?</i>	3. moodul - sotsiaal- ja isiksusepsühholoogia (8h) <i>Kuidas ma maailmaga suhestun?</i>	4. moodul - vaimne tervis (2h) <i>Kuidas ma ennast tervena hoian?</i>
	Valikteemad (2h)	Valikteemad (2h)	Valikteemad (2h)	Valikteemad (2h)
Õpitu kinnistamine, kordamine ja hindamine (5h)				

Kuidas ma infot vastu võtan ja talletan?

- Lisaks:
- Taju
- Mõtlemine, sh keel ja mõtlemine
- Probleemilahendus
- Mälu
- Õppimine, teadmised, oskused
- Tähelepanu

Eksperiment –
kujutle, et...

3. Moodul - Kuidas ma maailmaga suhestun?

Sissejuhatus - psühholoogiateadus (2h) <i>Mis see on?</i>	1. moodul - tunnetuse ja tegevuse bioloogiline alus (5h) <i>Kuidas ma ehitatud olen?</i>	2. moodul - kognitiivne psühholoogia (5h) <i>Kuidas ma infot vastu võtan ja talletan?</i>	3. moodul - sotsiaal- ja isiksusepsühholoogia (8h) <i>Kuidas ma maailmaga suhestun?</i>	4. moodul - vaimne tervis (2h) <i>Kuidas ma ennast tervena hoian?</i>
	Valikteemad (2h)	Valikteemad (2h)	Valikteemad (2h)	Valikteemad (2h)
Õpitu kinnistamine, kordamine ja hindamine (5h)				

Kuidas ma maailmaga
suhestun?

- Isiksus, vaimsed võimed
- Emotsioon
- Vajadused, eesmärgid, motivatsioon
- Sotsiaalne tajumine ja võrdlemine
- Rühmaprotsessid
- Konflikt

Veeklaasi
katse

4. Moodul – Kuidas ma ennast tervena hoian?

Sissejuhatus - psühholoogiateadus (2h) <i>Mis see on?</i>	1. moodul - tunnetuse ja tegevuse bioloogiline alus (5h) <i>Kuidas ma ehitatud olen?</i>	2. moodul - kognitiivne psühholoogia (5h) <i>Kuidas ma infot vastu võtan ja talletan?</i>	3. moodul - sotsiaal- ja isiksusepsühholoogia (8h) <i>Kuidas ma maailmaga suhestun?</i>	4. moodul - vaimne tervis (2h) <i>Kuidas ma ennast tervena hoian?</i>
	Valikteemad (2h)	Valikteemad (2h)	Valikteemad (2h)	Valikteemad (2h)
Õpitu kinnistamine, kordamine ja hindamine (5h)				

Kuidas ma ennast
tervena hoian?

- Tervislik eluviis ja selle põhimõtted
- Levinumad vaimsed häired
- Kohalikud ning riiklikud psühholoogilise abi võimalused

Näiteid erinevate
moodulite
valikteemadest:

- Uni
- Arvutisõltuvus
- Psühhopatoloogia
- Stressiga toimetuleku meetodid
- Spordipsühholoogia
- Efektivne ajaplaneerimine
- Positiivne psühholoogia
- Juhtumianalüüs
- Kultuuripsühholoogia
- Eneseanalüüs/isiksusetest/karjääritest
- Külaline klassiruumis

Kokkuvõte

- Läbi teaduspõhise käsitlese ja praktiliste oskuste psühholoogia valikkursuse läbinud õpilane mõistab, kuidas:
  - - psühholoogiateadus tavaelus rakendub
  - - väljenduvad individuaalsed ja kultuurilised erinevused
  - - need teadmised psühholoogiateaduse kaudu saadud on

Kasutatud kirjandus

- Figlio, D. N., Guryan, J., Karbownik, K., & Roth, J. (2016). Long-term Cognitive and Health Outcomes of School-Aged Children Who Were Born Late-Term vs Full-Term. *JAMA Pediatrics*, *170*(8), 758-764. doi:10.1001/jamapediatrics.2016.0238
- Naine 24. (13.juuni 2016). Teadlased leidsid seose lapse sünniaja ja intelligentsuse vahel. Leitud: (<http://naine24.postimees.ee/3730297/teadlased-leidsid-seose-lapse-sunniaja-ja-intelligentsuse-vahel>)
- Psühhobuss. (n.d). Psühhobussi aju. Leitud: http://www.psyhhobuss.ee/tooted/Psyhhobussi_aju_A4.pdf

TÄNAME!

Küsimuste tekkimisel võtke ühendust e-maili
teel miromeeskond@gmail.com

